

Gostilničarski vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglasnem delu din 0.75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telefon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto VIII.

Ljubljana, 15. maja 1939.

Štev. 4.

Brigajte se za napredek gostilne

Zvezna uprava je že lansko zimo stopila v vezo z redakcijami srbskih, nemških in madžarskih časopisov v državi z namenom, da omogoči našemu gostinstvu, ki se zanima za turizem, ceneno reklamo v nedeljskih številkah. Ker pa smo doznali, da so paralelno z nami to akcijo začele tudi tujskoprometne zveze, smo prepustili to delo, ki spada v njihov delokrog njim. Casopisne redakcije so bile pripravljene, da dajo slovenskemu gostinstvu v vsaki nedeljski številki obsežen prostor proti mali odškodnini na razpolago, tako da bi na posameznega oglaševalca odpadlo tedensko kvečjemu po 30 din. Vse to smo sporočili in zaprosili tudi združenja, da naj predramijo podeželske gostilničarje, ki imajo v redu svoje gostilne in nekaj tujskih sob na razpolago. To oglaševanje naj bi se začelo s 15. aprilom, kar se je tudi v resnici dogodilo, vendar v tako skromni obliki, da kaže na silno mrtvilo in popolno nezainteresiranost našega gostinstva na tujskem prometu.

Tu in tam se pojavi bistra glava, ki ne vidi v gostilni samo obrat, v katerem se donaha le vino na mizo, temveč smatra gostinsko obrt za pridobitno obrt, ki mu naj varuje življenjski obstanek in omogoči postopen gospodarski razvoj. Ti, le škoda redki gostilničarji so kaj kmalu prišli do spoznanja, da je tujski promet za gostilno izredne važnosti. V početku so oglašali tu in tam v slovenskem časopisu in se prvo leto zadovoljili morda z eno letovišgarsko družino, drugo leto pa so imeli že toliko gostov, da je bila gospodinja z vso služinčadjo skozi 2 do 3 mesece v kuhinji popolnoma zaposlena.

Takšni s trgovskim duhom navdahnjeni gostilničarji so se polagoma popolnoma vrgli na gostin. obrt ter so vsakoletno nekaj investirali v svoj obrat in se po malem oprostili enostranske zaposlitve v kmečkem gospodarstvu. Ker je kuhinja podlaga dobre gostilne in najbolj privlačno sredstvo za tujce, so poslali hčere ali pa sinove v mestne restavracije, da so se priučili dobri kuhinji, odnosno se spoznali s poslovanjem v velikih gostinskih obratih. Tako rastejo le na žalost maloštevilne gostinske in obenem turistične postojanke. Ne trdimo, da ne bodo te razvite in pravemu namenu ustrezajoče gostilne ostale brez vpliva na njihovo okolico. Toda škoda je časa, ki se ga z malomarnostjo in brezbriznostjo zamudi in škoda je tudi za denar, ki ne pride v Slovenijo, da bi poživl naše gospodarsko življenje.

Zalosten je tudi drugi pojav. Zvezna uprava je zaprosila velike gostinske obrate, da bi v sezonski sprejeli v kuhinjo po kako podeželsko gostilničarsko hčerko. Zveza je nameravala pomoči podeželskemu gostilničarstvu s tem, da se po možnosti zastoj ali vsaj z majhnimi stroški strokovno izobrazijo naraščaj. Kakor smo gori povdarili, je kuhinja glavni temelj dobre gostilne. Zato je bil naš namen, da v prvi vrsti povzdignemo podeželsko gostilničarsko kuhinjo, kajti danes ni več glavna hrana v podeželskih gostilnah kranjska klobasa in črn kruh, temveč se zahteva od podeželske gostilne že nekoliko večja izbira v hrani. Nemalo smo bili preseščeni, ko se je prijavilo komaj 5 kuhinjskih pomočnic, dočim smo mislili, da se jih bo na stotine priglasilo. Ali potrebujete gostilničarji še večji dokaz naše malobriznosti? Treba je tedaj korenito spremeniti svoja naziranja. Kdor

ima gostilno za to, da mu visi napisna tabla na hiši kot zgodovinska priča, da je v hiši obstojala že 100 let gostilna, ne briga pa se za povečanje prometa, odnosno za dohodek gostilne, temu pripo-

ročamo kot njegovi prijatelji, da naj ne trati časa z gostilno, temveč naj odloži svojo obrt, ker bo s tem le koristil svojemu glavnemu poklicu, t. j. kmetiji. Pričevanje o stoletnem obstoju take v vsakem oziru zanemarjene gostilne je silno slabo spričevalo za oni rod, ki je v tej gostilni živel, ker se ni ničesar tekot stoletja naučil.

Ze čestokrat smo naglašali na naših zborovanjih, da je marsikatera zanemarjena in naravnost prisilno obstoječa gostilna uničila sicer dobro cvetočo kmetijsko gospodarstvo. Gostilničar, ki se je preje ponašal z gostilničarskim obrtnim listom in s trdno kmetijo, je po nekaj letih ostal brez enega in drugega praznih rok s svojo družino na sredi ceste.

Zato gostilničarji in gostilničarke ne odlašajte s svojo odločitvijo! Ne vpijmo samo, da ne moremo živeti, ker nas nihče ne živi, temveč odločimo se, za eno ali za drugo. Če vidimo, da imamo količaj dobička od gostilne in da je v družini veselje do gostilniškega poklica, potem jo negujmo ter ji poklanjajmo večjo pažnjo in važnost s tem, da jo tudi vzdržujemo. Vsaka stvar se enkrat obrabi. Tako je tudi z našimi gostilniškimi poslopji. Dajmo gostilni lepše zunanje lice, da je privabljiva in ne odbijajoča. Mokri zidovi na katere se je vsedla plast mahu, znak, da nekaj ni v redu v poslopju in da je to prvi pričetek razpadanja, niso ravno dobro spričevalo tudi za onega, ki v taki zanemarjeni hiši živi in obratuje. V tako hišo ne stopa nihče rad. Tudi o tem smo že govorili in priporočali opreznosti, kajti ni menda daleč čas, ko se bodo zanemarjene gostilne začele oblastveno zapirati. Nikjer ni zapisano, da mora gostilna obstojati, kjer ni gostilničar zmožen, da loči svoje družinske prostore od gostilniških prostorov, v katerih se po cele

dneve pri zaprtih oknih in vratih pritiska družina ob peč in kjer mrgoli umazanih nepočesanih otrok ob dušljivem vzduhu plenice dojenčkov. Gostilna je za gosta ne pa za družino. Naše opozorilo je ravno tem gostilničarjem namenjeno, ker nočemo, da bodo morda kasneje zavračali krivdo na svoje organizacije, češ da so ostali brez nasveta in da si niso znali pomagati.

Popravek!

Plačila dospelih davkov

Pod tem naslovom smo opozorili članstvo, da zapade drugi obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, društvenega davka davka na poslovni promet, ki se plača pavšalno ter vojnica najkasneje do 15. junija, kar pa je tiskovna pogreška, ki se je pri zadnji korekturi spregledala.

Drugi obrok teh davščin se mora plačati najkasneje do 15. MAJA, kar so člani gotovo že sami popravili.

kredit najboljša vaba za modernizacijo gostiln. Kr. banska uprava ali bolje rečeno g. ban je zaenkrat omogočil podeljevanje kreditov v znesku 2.000.000 din s tem, da bo prevzela banska uprava 2% obresti. Ni res mnogo, ali za začetek vendar hvalevredno, ker imamo z ozirom na izjave upanje, da se bo kreditiranje morda prihodnje proračunsko leto še v večjem in ugodnejšem obsegu omogočilo. Ti krediti seveda niso namenjeni gostilnam, kakršne smo gori opisali, ko je gostilna razpadla le vsled brezbriznosti obrtnika, pač pa so namenjeni ravno onim bistrim glavam, ki so že pokazale voljo in tudi same nekaj žrtvovale, da bi svoj obrat dvignile na potrebno višino. Krediti niso namenjeni gostilničarjem, ki bi radi imeli lepo hišo, s katero bi se pomnožila njihova imovina, kajti kaj nam pomaga lepa hiša, pa nespособen podjetnik. Kapital ki se vloga v investicije se mora obrestovati, ta pa se obrestuje le z intenzivnim delom, stalnim učenjem in z ljubeznijo, s katero je treba viseti na obrti. S tem smo podali nekaj misli tik pred novo tujskoprometno sezono, ki je vsaj do letošnjega leta dajala prilično eno petino gostov podeželskim gostilnam. Globoko smo prepričani, da bi podeželske gostilne prevzele kaj kmalu polovico gostov, ki pridejo v Slovenijo, če bi bile temu primerno urejene. V teh mislih tiči to-le jedro: Organizacije ne morejo povzdigniti gostilničarstva, če pri njihovem delu ne sodeluje oni, za katerega so organizacije ustvarjene in kateremu je njihovo delo posvečeno. Zato sodelujte za napredek naše gostilne!

Občni zbor Zveze za tujski promet v Ljubljani

8. t. m. se je vršil redni letni občni zbor Zveze za tujski promet v Ljubljani. Ker je bilo o delovanju izdano, kakor vsako leto, posebno tiskano poročilo, ki ga je v glavnem posnelo tudi naše dnevno časopisje, menimo, da ga nam ni treba ponavljati.

Med drugim so bile izvedene tudi volitve novega upravnega odbora na podlagi spremenjenih pravil, ki so bila sprejeta na izrednem občnem zboru te zveze v januarju t. l. Za novega predsednika je bil izvoljen g. dr. Ratej, načelnik VIII. oddelka banske uprave v p., za prvega podpredsednika g. Ciril Majcen, predsednik Zveze združenj gost. obrti za dravsko banovino, za drugega podpredsednika pa g. Tone Vovk, predsednik Zdraviliške komisije na Bledu. Izmed 16. članov uprave so bili izvoljeni med drugim tudi en zastopnik Zveze združenj gostilniških obrti in en

zastopnik Združenja gost. obrti v Ljubljani. Po pravilih se namreč voli samo predsednika in njegova dva namestnika osebno, dočim se v upravni in nadzorni odbor voli društva odnosno združenja kot taka in ta šele imenujejo zastopnike, ki naj vrše funkcije odbornikov.

Izvolitev g. dr. Rateja za predsednika moramo toplo pozdraviti. Njegovo temeljito poznanje vprašanja o tujskem prometu, njegovo požrtvovalno udeleževanje, ki ga na tem polju zalaga že mnogo let, so nam garancija, da je Zveza za tujski promet z njim dobila najboljšega predsednika. Tudi podpredsednika gg. Majcena in Vovka moramo biti veseli. Saj je g. Majcen predsednik naše stanovske zveze, g. Vovk je pa že skoraj vsa poveljna leta v tujskoprometni zvezi kot predstavnik Blede, našega največjega letovišča.

Glede razdelitve mest v upravnem odboru je bilo še pred in tudi na občnem zboru samem dokaj zanimanja. Pojavile so se nekatere nezadovoljnosti in to predvsem zaradi tega, ker se gotovim okolišem ni dodelilo zadostnega zastopstva. Vzrok temu je predvsem v tem, ker mora biti po pravilih polovica odbornikov na sedežu Zveze in pa ker so se zastopniki iz nekega teritorija krčevito toda neupravičeno držali zahteve, da morajo biti njim mesta na razpolago. Vse to so ravno zastopniki gostinstva predvidevali že pri razpravi o spremembi pravil, pa se jim je reklo, da sitnarijo. Tudi pri sestavljanju kandidatne liste so predstavniki gostinstva opozarjali na to, da ne gre prezirati gotove kraje (Dolenjsko, Notranjsko, Bohinj), a žal brez uspeha.

To omenjamo zaradi tega, ker se je v nekem dnevniku napisalo dokaj dvoumne poglede na izvršeno izvolitev. Pisec je bil očitno enostransko poučen. Nemara se ne motimo, če domnevamo, da ravno s strani onih, ki nič z lepimi očmi ne gledajo nas gostince. Ne moremo razumeti kaj nameravajo s tem, kakor nam mora biti sicer po izkušnjah, ki jih s strani dotičnikov imamo, že vseeno. Najprvo z vso vehemenco braniti nekaj, kar se pozneje pokaže da le res ni prav, potem pa brž kazati na krivce drugam, je več kot čudno.

Omenjeni članek pravi med drugim, kakor razumemo, da v upravo tujsko-prometne zveze ne spadajo prisilna združenja, toraj gostinska združenja. Nadalje, da tudi ne spadajo planinska društva, češ da pri zvezi gostinskih združenj in ne osrednjemu društvu SPD tujsko prometna zveza tudi nima svojega zastopstva. Predvsem pojasnjujemo, da Zveza združenj gost. obrti ni prisilno združenje, da po njenih pravilih ne more biti tujskoprometna zveza član, ter nadalje da tudi pri SPD logično ne more biti včlanjena drugače kot kvečjemu kot podporni član.

O tem, ali je prav, da ima ugostiteljstvo v zvezi za tujski promet, čeprav po prisilnih združenjih primeren vpliv, pač ne bomo polemizirali. Samo žal nam je, da se more tako trditve sploh postaviti.

Zbornica za trgovino in industrijo v Osijeku ne sodeluje več z ostalimi zbornicami

Dosedaj je obstojala navada, da so se gospodarske zbornice sestajale na skupne konference v svrhu pretresanja važnih gospodarskih vprašanj. Te konference so izdelale po navadi resolucije, v katerih se je opozarjalo na vrhovne upravne oblasti na škodljivost poedinih odredb. Na žalost je morala zbornica v Osijeku ugotoviti, da so ostale vse te akcije zborničnih konferenc vedno brezuspešne. Zaradi tega je predsednik te zbornice predlagal, da se naj zbornica v Osijeku nič več ne udeležuje teh brezplodnih konferenc, pač pa naj zahteva, da tudi ostale zbornice zavzamejo pri reševanju važnih gospodarskih vprašanj borbeni položaj.

Kakor se vidi se radi takzv. hrvaškega pokreta odmikajo hrvaške gospodarske organizacije od skupnega delovanja. Če je to koristno, da prehitvevajo te organizacije razčiščenje raznih važnih državno-pravnih vprašanj, je seveda drugo vprašanje.

Razvoj trgovine, obrti in gostinstva v dravski banovini za I. četrtletje 1939.

Trgovina v naši banovini beleži v prvem četrtletju nazadovanje. V prvem četrtletju lanskega leta so prijave trgovinskih obratov presegale odjave za 311 obratov. Letošnje leto pa imamo v istem razdobju 238 prijav in 264 odjav. Nazadovanje se posebno opaža pri majhnih obratih.

Pri obrtništvu zaznamujemo porast. V prvem četrtletju je bilo 317 prijav, odjav pa 265, potemtakem 55 obrtniških poslovalnic več.

Gostinski obrati izkazujejo v prvem četrtletju letošnjega leta 87 prijav napram istemu razdobju lanskega leta, ki je beležilo 63 prijav. Objavljenih pa je bilo letos v prvem četrtletju 83 ali za 4 obrate več v lanskem letu, pa se je v istem razdobju zmanjšalo za 8 obratov.

VABILO na VI. redni letni občni zbor

kateri se vrši

v četrtek dne 1. junija 1939. ob 9. uri dopoldne
v dvorani Sokolskega doma v Dol. Logatcu
s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in pozdrav predsednika;
2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
3. poročilo predsedstva;
4. obračun za leto 1938;
5. poročilo nadzornega odbora;
6. proračun za leto 1939;
7. volitve:
  - a) 12 dopolnilnih članov v širši zvezni odbor v smislu čl. 12. zveznih pravil;
  - b) volitev predsednika, podpredsednika, 14 članov zvezne ožje uprave in njih namestnikov ter
  - c) 3 preglednikov računov;
8. sprememba pravil;
9. samostojni predlogi;
10. resolucije;
11. slučajnosti.

V Logatec!

Enkrat v letu se zbere gostilničarstvo dravske banovine na zborovanje, da posveti ta dan samemu sebi in da pretrese nešteto onih brig in težav, ki ga spremljajo skozi leto. Ti sestanki so ob priliki zveznih občnih zborov. Letošnje leto smo v počast Notranjski priredili zvezni občni zbor v Logatcu, ki je nekako središče našega Krasa. To zborovanje pa ima še drugi pomen. Gostilničarstvo dravske banovine hoče tovarišem tik ob meji dokazati v kritičnih časih svojo solidarnost in jih podpreti v stanovskem boju, da ne klonejo pod neprilikami, ki jih pozna posebno dobro obmejno prebivalstvo.

Zvezni občni zbor postaja od leta do leta vedno bolj pomembnejši stanovski praznik, zato ne sme biti tovariša in tovarišice, ki se ne bi ta dan spomnila svojih obmejnih tovarišev. Najlepši dokaz stanovske privrženosti pa je, če se ta dan žrtvuje stanu in če se osebno prihitijo na zborovanje, da se tudi na zunaj pokaže, kako čvrsta je organizacija, ki se je zaradi tako ozke privrženosti članstva ne more omalovaževati. Le mogočne manifestacije imajo svoj odjek, zato vsi že 31. maja zvečer v Logatec!

Izleti

Po občnem zboru se odpeljejo udeleženci zborovanja, v kolikor so se ali se bodo pravočasno prijavili, v Postojnsko jamo. Po ogledu te znamenitosti odide prva skupina nazaj preko državne meje v Ljubljano.

II. skupina odpotuje v Trst in se vrača po isti poti nazaj preko meje.

III. skupina pa potuje skupno s četrtro skupino preko Vipave, Ajdovščine v Gorico, drugi dan pa dalje preko Oslavije, Redipulja v Trst in proti večeru nazaj preko meje.

IV. skupina odpotuje po ogledu Postojnske jame preko Vipave, Ajdovščine, Gorice, Redipulja v Benetke. Prihod nekako ob 9. uri zvečer (večerja in prenočišče), drugi dan z motornim čolnom na Markov trg, ogled znamenitosti mesta, Doževe palače, Markove cerkve, vzpon z vzpenjačo na 100 m visoki razgledni stolp, kosilo, popoldan pa odhod mimo Miramara ob Jadranski cesti v Trst. Večerja in preko Postojne v Ljubljano. Stroški za izlete znašajo:

Za I. skupino 90 din, II. skupino 150 din, III. skupino 320 din in IV. skupino 365 din.

Za potovanje v Trst, Gorico in Benetke mora vsak prijavljenec poslati sledeče podatke:

a) Ime in priimek, b) ime očeta in matere, c) ime moža, d) poklic, e) dan, mesec in leto rojstva, f) kraj rojstva,

g) domovinska pristojnost in h) stalno bivališče.

Poleg teh podatkov mora vsakdo poslati:

a) dve, ne nad leto dni stari slike v formatu 6×5 cm (druga oblika se ne sprejme).

b) potrdilo s sliko, od sreskega načelstva, da ni zaprek za potovanje.

Prijave za izlet se zaključijo z 22. majem, ker se odda na ta dan skupni potni list policijski upravi in konzulatu.

Kongres gostilničarstva v Nišu

Kakor smo že v zadnjem »Gostilničarskem vestniku« sporočili, se vršijo letošnje leto velike priprave za čim dostojnejšo manifestacijo celokupnega gostilničarskega stanu Jugoslavije v Nišu. Pokroviteljstvo nad kongresom je prevzel sam ministrski predsednik g. Dragiša Cvetković, ki bo kongres tudi s svojim obiskom počastil.

Ti kongresi, ki so se začeli sistematično prirejati vsako leto prav za prav šele od leta 1933. imajo glavni namen vzbuditi gostilničarski stan k sodelovanju in opozoriti javnost na okoliščine, v katerih živi in deluje gostilničarski obrt. Z ustanovitvijo Državne zveze gostinskih združenj kraljevine Jugoslavije, se nam je posrečilo združiti v prvi vrsti one organizacije, ki so že pred izdajo novega obrtnega zakona delovale. Bolj težavno pa je z onimi gostilničarji, ki so primorani, da še danes životarijo priklenjeni na trgovska združenja, ki nimajo za gostilničarske težnje nikakih interesov in katerih namen je celo ta, da gostilničarstvo ne prepustijo do razmaha. Borba gostilničarskih organizacij se vodi sedaj za uslišanje glavne težnje, t. j. za pripoznanje gostilničarstva kot samostojen stan, da združi vse stanovske sile in da pride končno do boljših življenjskih pogojev.

Kongres se vrši v Nišu, ki je sedež banske uprave moravske banovine. Organizacija gostilničarstva v tej banovini ni še popolnoma izvedena, ker so razne sile na delu osebnega in lokalno-patriotičnega značaja, ki ovirajo sistematično organizacijsko delo. Združenje v Nišu je kot glavni steber te organizacije

Občni zbor

določen za 11. maj je bil na željo gostilniških združenj preložen na 1. junij.

Vabilo

Združenje gostilniških podjetij v Logatcu vabi vse tovariše in tovarišice dravske banovine, da pridejo že dne 31. maja v Logatec, kjer jim priredi združenje pozdravni večer.

Naročite

prenočišča!

Ponovno opozarjamo, da je treba prenočišča takoj prijaviti pri Združenju gostilniških podjetij v Logatcu.

Poziv gg. delegatom in udeležencem zveznega občnega zbora

Gg. delegate seje širšega odbora in one p. n. udeležence zveznega občnega zbora, ki pridejo že 31. maja na pozdravni večer, opozarjamo, da bomo odpotovali iz Ljubljane dne 31. maja ob 13.45 v Logatec, kjer se od strani združenja v Logatcu pripravljajo slovesen sprejem na kolodvoru.

v banovini stalno sodelovalo pri vseh akcijah gostilničarstva v državi in pokazalo potrebno razumevanje in tudi voljo za one probleme, ki niso za njegovo članstvo važni.

Letošnji kongres pa bo pokazal tudi še nekaj drugega. Naših kongresov so se običajno izogibale merodajne osebe ter pošiljale na nje le svoje odposlanke nižjega čina. Letošnje leto pa je tudi v tem pogledu nastal preobrat, kajti pokroviteljstvo je prevzel sam ministrski predsednik, hoteč s tem pokazati, koliko važnost polaga na gostilničarski stan, ki je steber nove in najvažnejše gospodarske panoge, t. j. turizma.

Na predvečer kongresa, t. j. 24. maja priredi združenje v Park hotelu v Nišu ob 20. uri pozdravni večer s skupno večerjo, katere se bodo udeležili številne ugledne osebnosti, kakor n. pr. nekateri gg. ministri, poslanci, senatorji in drugi odličniki iz bližnje in daljne okolice Niša. Prijave za večerjo, kakor za stanovanje naj se pošlje neposredno na Udruženje ugostitelja v Nišu. Večerja stane 35 din ter je znesek naprej nakazati.

Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo ter stanje brzovlak III. razred iz Ljubljane v Niš in nazaj 343 din, II. razr. pa 515 din. Iz Niša se bodo priredili razni izleti v toliko poznano vinorodno Zupo, katere vino se v vedno večji izmeri prodaja v Sloveniji.

Pozivamo člane in članice, da se kongresa v čim večjem številu udeležijo, ker ne bi hoteli, da bi tovariši iz Slovenije izostali.

Jedilni pribor

v največji izbiri in po najnižjih cenah. Gostilničarji posebni popust. Posrebenje, poniklanje, pokromanje, popravila priborov in posode restavracijskih podjetij izvršujem najceneje in takoj.

M. Ilger-jev sin

urar in juvelir
Maribor
Gosposka ulica 15

Zahtevajte veliki brezplačni cenik!

Okras vsake gostilne je

velika stenska slika „Veseli starček“,
katero ima v zalogi zvezna pisarna.
Slika stane 30 din brez poštnine, za
katero računamo 5 din.

Gostilničarska pivovarna d. d. v Laškem

Na izrednem obnem zboru Gostilničarske pivovarne v Laškem, ki je bil 27. aprila t. l. je bilo izredno veliko število delničarjev, pa tudi delniške glavnice je bilo zastopane kot še na nobenem dosedanem obnem zboru. Poročila, ki so bila podana, kakor tudi predlagane spremembe pravil družbe, so delničarji sprejeli skoraj soglasno. Od vseh prisotnih in zastopanih 978 glasov je glasovalo proti le 18.

Z zadoščenjem si lahko gostilničarji, ki so delničarji GPL, čestitajo nad tako sijajno uspehim obnem zborom, ki bo gotovo prehod k mirnemu in uspeha polnemu razvoju svoje lastne stanovske pivovarne in s tem h gospodarski osamosvojitvi, saj pivo, ki ga je ta pivovarna dala na trg, je tako odlično, da je povsod iskano.

Sprememba uredbe o klasifikaciji gostinskih obratov in maksimiranju cen v teh obratih

Skoraj po enoletnem boju se je končno kljub odporu nekaterih krogov posrečilo doseči gostilničarskim organizacijam že dne 20. novembra 1938 od prejšnjega trgovskega ministra, na Sušaku obljubljenjo spremembo uredbe o klasifikaciji gostinskih obratov.

Trgovinski minister je na podlagi §§ 62., 460. zakona o obratih in § 9. uredbe o pospeševanju turizma v zvezi z uredbo o graditvi in ureditvi gostinskih obratov v sporazumu z notranjim ministrom in ministrom za socialno politiko predpisal uredbo o spremembi in dopolnilih uredbe o klasifikaciji gostinskih obratov in maksimiranju cen v teh obratih.

Po tej uredbi so splošne upravne oblasti dolžne do 30. aprila 1940 pregledati in klasificirati vse one hotele in pensione, ki so dobili dovoljenje za obratovanje do stopanja te uredbe v veljavo (13. VIII. 1938. Op. ur.). Klasifikacija teh hotelov in pensionov, ki ne izpolnjujejo pogojev §§ 2—8. te uredbe, se lahko izjemoma od navedenih predpisov izvršuje po sledečih predpisih:

a) Hoteli se lahko uvrste:

1. V I. razred, če od pogojev § 2. te uredbe nimajo veže (hola), salona za čitanje in pisanje, telefonskih naprav v smislu točke 7, § 2, temveč samo telefonsko napravo za krajevno in medmestno telefonsko službo, če nimajo centralne kurjave, če obratujejo samo v letni sezoni;

2. V II. razred, če od pogojev v § 3. te uredbe nimajo posebnih prostorov za čitanje in pisanje, tople vode v sobah;

3. V III. razred, če od pogojev predpisanih v § 4. te uredbe nimajo posebnega prostora za portirja in tekoče vode v sobah;

4. V IV. razred, če od pogojev v § 5. nimajo posebnega prostora za portirja, naprave za prižiganje in ugaševanje električne svetiljke iz postelje, naprav za klicanje služinčadi iz postelje, toaletnih prostorov na vsakih 15 sob, temveč vsaj po 1 toaletni prostor za vsako nadstropje.

b) Pensioni se lahko uvrste:

1. V I. razred, če od pogojev v § 6. te uredbe nimajo salona za čitanje in pisanje, apartementa, tople vode v sobi in centralne kurjave, temveč samo peči, ki morajo odgovarjati temu razredu; če nimajo nobene peči, če poslujejo samo v letni sezoni.

2. V II. razred, če od pogojev določenih v § 7 te uredbe nimajo salona za čitanje in pisanje in tekoče vode v vseh sobah;

3. V III. razred, če od pogojev § 8 te uredbe nimajo naprav za prižiganje iz postelje in naprav za klicanje služinčadi iz postelje.

Pri ponovni klasifikaciji v smislu § 10, odst. 2. te uredbe, bodo hoteli in pensioni iz odst. 2. tega paragrafa lahko ostali v razredu, v katerega so uvrščeni po tem paragrafu samo, če se bo ugotovilo, da izpolnjujejo vse pogoje, ki so predpisani za dotični razred v § 2. Ta uredba je stopila z dnem 8. maja v veljavo.

Končno si dovoljujemo pristaviti le še to vprašanje. Zakaj izdaja trgovsko ministristvo odnosno zakaj daje odsek za turizem pobudo za take uredbe, ki bi seveda ne bi bile v interesu države?

Menda bi bilo že čas, da bi se predpisi izdajali v taki obliki, ki bi odgovarjali možnosti razvoja gostinskega obrta, ne pa da se z uredbami in predpisi hoče nekaj, kar je že v naprej obsojeno na smrt.

Ne mečejo dobro luč na administracijo v Zato upajmo, da je bila ta uredba zadnja, ki ni bila v soglasju z interesi gostinskega stanu, ker bi morali sicer s prstom pokazati na osebe, ki so vzrok stalnega nesoglasja med njimi in go-

„Vinske bolezni in napake“

Brošura, ki jo je pod tem naslovom spisal kletarski nadzornik g. inž. Zupanič Ivo, se še lahko dobi v zvezni pisarni po 5 din komad — Poština 1.— din

stinskim obrtom v državi. Ta sprememba je nadaljni dokaz prepotrebne obstoja borbene gostinske organizacije povezane z Državno zvezo v Beogradu, kajti le na ta način se lahko aranžira močan odpor, ki mora čeprav včasih po dramatičnih scenah privedi končno vendarle do uspešnega in stvari odgovarjajočega zaključka.

K spremembam in dopolnitvam obrtnega zakona

V Zagrebu je bila 8. in 9. t. m. zopet ponovna konferenca zborničnih gostinskih odsekov iz vse Jugoslavije, ki je obravnavala končni pregled in dopolnila, ki bi jih bilo v interesu gostinstva še dostaviti k spremembam in dopolnitvam obrtnega zakona. Od zbornice TOI iz Ljubljane sta bila na tej konferenci predsednik gostinskega odseka g. Ciril Majcen in odsek referent. Zastopane so bile vse zbornice po svojih delegatih.

Razprava se je nepričakovano na dolgo in široko razvlekla pri vseh posameznih paragrafi, ki se tičejo gostinstva. Ponavljalo se je vse ono, kar je bilo že na konferenci zbornic maja 1938 dokončno sprejeto in še celo tisto, v čemer je bila konferenca odsekov v oktobru 1938 že soglasna. Videti je bilo, da

Poziv gostilničarjem in gostilničarkam!

Pozivamo vse one gostilničarje in gostilničarke, ki so uživali kmečko zaščito in bili kasneje od te zaščite izločeni, da nemudoma javijo zvezni pisarni sledeče podatke:

1. Ime in priimek ter stalno bivališče.
2. Koliko znaša dolg za katerega se išče zaščita in kateri denarni zavod osporava zaščito, s katero odločbo sreskega sodišča jim je bila zaščita pripoznana.
3. Koliko ter kakšne obroke so plačali na račun svojega dolga.

Ti podatki morajo biti najkasneje do 22. maja t. l. v zvezni pisarni.

gostinski odseki pri večini zbornice te novele niso temeljito razpravili in da so prišli delegati brez zaključkov in jasnih predlogov. Značilno je, da so si bili delegati ene in iste zbornice pri mnogih vprašanjih nasprotnega mišljenja. Nadalje se je moralo v nekaterih primerih braniti dopolnila in spremembe celo tam, kjer sta z vsem temeljitim poznanjem stvari uspela delegata ljubljanske zbornice, da so pristali na nje zastopniki trgovskih odsekov in to evidentno v prid gostinstva. Tako nerazumevanje se je pokazalo tudi že na oktobrski konferenci gostinskih odsekov leta 1938.

V glavnem se je končno doseglo soglasje v vseh dopolnitvah in spremembah, kakor je bilo sklenjeno na sejah naše zveze in gostinskega odseka zbornice TOI v Ljubljani. O vsem tem smo že svoječasno poročali. Omeniti bi bilo le, da so bile vse zbornice, razen ljubljanske, proti temu, da bi mogel mož

Zadružna pravila tiskana se dobe v vsaki množini po 3 din komad v zvezni pisarni

nadaljnega razvoja dogodkov, ki se napovedujejo v Evropi.

Dolžnost našega gostinstva, turističnih organizacij in oblasti bi bila, da s smotno propagando in z raznimi ugodnostmi pravočasno razgibajo notranji turizem, ki naj bi služil kot nadomestilo za izgubo, ki jo bodo imeli na tujskem prometu zainteresirani gospodarski krogi vsled izpadka inozemskih gostov.

Leteča kontrola

Naš članek, ki smo ga objavili pod naslovom »Leteča kontrola — pa ne za vse« je povzročil njen nenaden dohod v poznano prijazno mesto, ki je obiskala v članku označeno veliko hišo. Brez večjega truda je ugotovila, da ni bil naš svoječasno iznešen očitak neopravičen, ker je našla za enkrat točno 25 hl nezatrošarinjenega vina ter predpisala 2500 din redne trošarine.

Radovedni smo, kdaj se bo začelo zaslisevanje za to ne ravno lepo dejanje na podlagi zapisnika, katerega je leteča kontrola brezdolžno sestavila. Upamo, da bo procedura tudi za to dejanje ista, kakor pri gostilničarju, če napravi še tako majhen trošarinski prestop. Pričakujemo tedaj zaslisevanje odgovornih organov pri mestni občini, ki bo gotovo naložila kazen v 5 kratni višini redne trošarine s pripadajočo kazensko takso in pri sreskem načelstvu, ki bo moralo izreči kazen v 2 kratnem iznosu.

Prepričani smo in smemo kot davkoplačevalci celo upati, da se bo trošarinski postopek, ki so ga izvršile osebe, od katerih kaj takega ne bi pričakovali v istem obsegu kaznoval, kakor se to redno dogaja z gostilničarskimi »delikventi«. Želimo namreč, da se pravica reže za vse enako, ker nočemo, da bi ravno gostilničarski stan moral nositi vse trdote, za svoj, z vsemi mogočimi in nemogočimi predpisi povezanega obrta, drugi pa bi lahko delali, kar bi hoteli. Tega slučaja ne bomo izpustili iz vidika, ter ga bomo obravnavali toliko časa, dokler ne bo gostilničarstvo in javnost ugotovila, ali veljajo predpisi samo za šibkejšega ali pa tudi za onega, ki si prisvaja morda izjemen položaj v človeški družbi. Leteči kontroli pa za enkrat vse priznanje.

Vinogradniški kongres v Vršču

Ob številni udeležbi se je dne 11. in 12. marca t. l. vršil v Vršču kongres vinogradnikov, katerega se je udeležilo iz Slovenije precej odposlancev kr. banske uprave in od strani vinske veletrgovine. Kongresu je predsedoval poznani vinogradnik in nar. poslanec iz Vršca g. Joca Georgijević. Referatov je bilo šest, ki so obravnavali razna važna vinogradniška vprašanja. G. dr. Robert Pavlovič iz Novega Sada je govoril o ukinitvi odnosno znižanju trošarine na vino ter o obveznem pavšaliranju banovinske trošarine in omenil, da se vino še vedno smatra za luksuzni predmet, katerega se visoko obdavčuje s trošarinami. Sedanjí trošarinski sistem je nepravičen. Sedanjí sistem pobiranja trošarine podpira razvoj vinogradništva po ravninah in nevinorodnih krajih, kar je stalna kritika vinogradništva na vseh zborovanjih. Po njegovem naj se

Kakšni so izgledi za letošnjo turistično sezono?

Turizem silno občutljivo reagira na politične dogodke, ki se odigravajo v svetu. Zaradi stalne zunanje politične napetosti živimo tudi letos v polni negotovosti glede tujskoprometne sezone. Če bo napetost v svetu ponehala, tedaj ni vzroka za malodušnost.

V soboto 20. t. m. se vrši seja nemško-jugoslovenskega odbora za izvajanje gospodarskega sporazuma z Nemčijo v Kölnu, kjer bodo naši zastopniki zahtevali, da se zaradi priključitve Češko-moravskega protektorata, poviša dosedanja mesečna kvota 1.400.000 RM na 2.000.000 RM za potovanje nemških turistov v našo državo.

Kar pa se tiče čeških turistov je omeniti, da se vrši na Češkem velika propaganda, da ostanejo Čehi letošnje leto v domovini, čeprav se na drugi strani čujejo glasovi, da poskuša »Cedok« organizirati posebne vlake na naše Primorje. Vse pa končno le zavisi od

Koliko gostilničarjev gre na letni dopust in odmor?

1 do 2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

Radenski zdravilni vrelec

tistega z rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo

Zdravje in užitek!

vpelje maksimirana in pavšalirana trošarina na vino, nakar se bo odpravilo pogosto ponarejanje vina z vodo in kemikalijami. Govorilo se je tudi o važnosti vinogradniških zadržev, o previsoki ceni galice. Na koncu so bile sprejete referatom prikrojene resolucije.

V prvem delu zahteva resolucija, da se naj vinogradništvo omeji v državi na določena področja izven katerih se ne sme dovoliti gojitev vinogradov. Nadalje naj se najstrožje zabrani saditev samorodnic, vino od teh pa naj se izloči iz prometa s tem, da se denaturira že mošt samorodnic. Drugi del obravnava pocenitev sredstev za zatiranje boleznih in škodljivcev na vinski trti, tretji del pa povdarja potrebne ukrepe za povečanje konzuma vina v državi in za maksimiranje skupne trošarine na vino na 0.50 din na liter. Istotako naj bo trošarina na vino v sodih ali steklenicah enaka. Nadalje naj se ukine luksuzni davek na steklenična in peneča se vina. Uvede naj se povsod pavšalni sistem pobiranja banovinske trošarine in naj se ne dovoli destilacija žganja iz žita, krompirja in sladkorne pese ter končno prepove tudi uvoz suhega grozdja, fig in drugega sadja, ki je namenjeno za destilacijo. V četrtem delu obravnava potrebne ukrepe za čimvečji izvoz naših vin in svežega grozdja, dočim zahteva pri zaključku izdajo zakona o pospeševanju vinogradništva in o poostrojitvi kontrole pri uvozu grozdja in vina.

GOSTILNIČARJI V NOVEM SADU PROTI POVISANJU TROŠARINE NA VINO

Banska uprava dunavske banovine je povišala tarifo za pavšalno trošarino na vino in žganje, dočim je mestna občina v Novem Sadu povišala trošarino na vino in žganje od 0.50 na 1 din pri litru. Lansko leto so se gostilničarji v Novem Sadu pogodili z bansko upravo ter ji plačali 542.000 din, za katero vsoto je prevzelo združenje v Novem Sadu solidarno jamstvo za točno izvršitev prevzete obveznosti. Združenje je to svoto potem razdelilo na podlagi potočnje na svoje člane, ki so takoj izplačali banski upravi zahtevani znesek. Toda s 1. aprilom se banska uprava z lanskoletnim pavšalom ni zadovoljila ter je v izdatni meri povišala trošarinsko stopnjo. Zaradi tega so se gostilničarji iz Novega Sada napotili korporativno k banu dunavske banovine, ki jim je izjavil, da bo spremenil § 4. pravilnika in da bo ostalo pri starem načinu pavšaliranja. Zahteval pa je od članov združenja, da morajo solidarno jamčiti za popolno izplačilo prevzetega pavšalnega iznosa, torej tudi za one člane, ki bi event. tekem proračunskega leta prestali z obratovanjem. Članstvo je torej tudi za one tovariše, ki ne bodo mogli iz kateregakoli vzroka plačati svojega deleža, prevzelo obvezo, da bo namesto njih plačalo nepobrano trošarino. Ker pa je mestna občina povišala trošarino od 0.50 din na 1 din na liter vina in žganja, so se člani napotili tudi k mestnemu načelniku, kateri je pristal na razgovore. Združenje je odredilo 2 delegata, ki imata polnomočje, da se pogajata z mestno občino. Kar je tedaj mogoče v dunavski banovini ni tega mogoče doseči v dravski banovini, ker misli naša banska uprava, da take razdelitve ne bi bilo mogoče doseči potom naših združenj, čeprav nam še ni dala kljub naši prošnji prilike, da bi to dokazali.

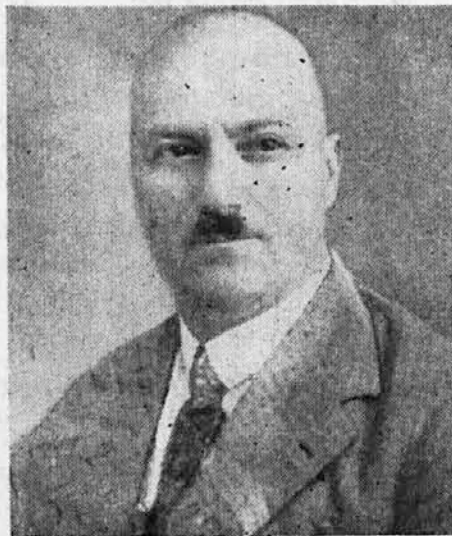
Dolenjska, štajerska, dalmatinska in druga VINA

odličnih kakovosti pri
Centralni vinarni d. d.
Ljubljana

Frankopanska ul. 11. Telefon 25-37

Gostilniška združenja v dunavski banovini groze z zatvornitvijo obratov. Nekatera gostilniška združenja v dunavski banovini so na svojih občnih zborih sklenila, da bodo njihovi člani takoj zaprli gostinske obrate, kakor hitro banska uprava in občinske uprave ne ugodijo njihovim zahtevam glede trošarinskega vprašanja.

Rado Starman — 70 letnik

Ne vemo, če mu bo prav, da objavimo njegov jubilej, toda tega nismo krivi mi, temveč oni njegovi prijatelji, ki so proti njegovi volji razbobnali po svetu, petdesetletnico rojstva g. Rada Starmana. Prepričani smo, da je bilo srečanje z Abrahamom precej slovesno in razigrano, saj si drugače ne moremo misliti, ko pa vendar poznamo gospoda Starmana kot velikega družabnika, izbornege pevca in poznanega šaljevca. K tem čestitkam, ki so se vrstile v njegovi gostilni »Tržaški dvor« v Mariboru, se priključujejo tudi čestitke njegovih številnih in vernih prijateljev ter znancev širom dravske banovine.

Slavljenec se je rodil 21. aprila 1889 v Postojni ter je začel gostinsko obrt leta 1923. S svojo sposobnostjo, iskrenim in poštenim značajem ter z velikim stanovskim razumevanjem je bil kmalu izvoljen v upravni odbor mariborskega gostinskega združenja. V letu 1927. pa ga je pogostinstvo bivše mariborske oblasti za njegovo stanovsko delo počastilo s tem, da mu je zaupalo ugledno mesto v zveznem ožjem in zveznem širšem odboru.

V svojstvu zveznega odbornika se je šele začelo pravo njegovo stanovsko delo, kjer je razvil svoj veliki organizacijski talent. Poleg svojega vernega tovariša g. Oseta Andreja, je bil g. Rado Starman ona osebnost, ki je delala za čim večjo in tesnejšo združenje vsega gostinskega stanu v naši kraljevini, za kar mu je bila izrečena čestokrat posebna zahvala. Zgodovina gostilničarske organizacije dravske banovine in v državi, ga bo morala navajati med prvimi stanovskimi borci. Zelimo g. Starmanu najlepših uspehov v svojem poklicu in da se še dolga in dolga leta udeležuje z isto vnemo v stanovskem delu kakor doslej.

Letošnje NOVO

BOK PIVO

Delniške družbe pivovarne UNION

je že v prometu

Je izbornega okusa in pravi užitek za vsakogar

Ljubljanski velesejm

Ljubljanski velesejm se vrši od 3. do 12. junija 1939. Razstavljeni bo strojna in kovinska, kemična in živilska ter fina mehanika, radio in elektrotehnika, lesna, tekstilna, usnjarska industrija. Kot posebne razstave pa bode priključena razstava italijanske industrije, tobačnih izdelkov monopolne uprave, avtomobilov, pohoštva, mallega obrta, turizma itd. Na jugoslov. železnicah imajo obiskovalci brezplačen povratek.

Plačevanje v ljudski zdravstveni sklad

V vseh bolnišnicah in zdraviliščih se pobira od 1. aprila 1939 v korist narodnega zdravstvenega sklada od vsakega bolnika, ki sam plača stroške po 2 din dnevno. Od onih pa, ki sami ne morejo plačevati stroškov, temveč poravnajo stroške za zdravljenje drugi n. pr. država, banovina, občina, drugi organi i. t. d. pa se pobira po 1 din dnevno. Vsi ti dohodki se bodo zbirali v Državni hipotekarni banki na račun tega sklada.

Kakšna je bila udeležba na kletarskih in servirnih tečajih v prvipolovici 1939?

Kletarskih tečajev se je udeležilo:

V Braslovčah (Vransko) 41 udeležencev, v Celju 20, v Gor. Radgoni (Slatina Radenci) 21, v Gornjem gradu 41, v Kranjski gori 16, v Kamniku 18, v Slov. Konjicah 36, v Kranju 30, v Laškem 10, v Litiji 60, v Ljubljani z okolico 90, v Logatcu 16, v Mariboru 40, v Mozirju 26, v Novem mestu 21, v Ptujju 42, v Sevnici 21, v Slov. Bistrici 45, v Slov. gradu 33, v Sv. Jurju 34, v Škofjiloki 12, v Šoštanju 40, v Trzinu 22, v Vel. Laščah 21, v Vojniku 51, v Zagorju 37, v Žalcu 45.

Šestdnevni servirni tečajev pa se je udeležilo:

V Brežicah 12 udeležencev, v Kamniku 54, v Kranju 34, v Laškem 17, v Logatcu 20, v Gornjem gradu 29, v Ptujju 36, v Slatini Radenci 25 dočim se je v Murski Soboti vršil le tridnevni tečaj, katerega se je udeležilo 30 udeležencev.

Kletarski tečaji so bili radi raznih zadržkov odpovedani na Bledu, Cerknici, Kočevju, Radovljici, Žireh, Ribnici na Dol. in na Vrhniki, Rog. Slatini, Prevaljah in Marenbergu.

Kletarski tečaj v Trbovljah je bil preložen na mesec maj.

Servirni tečaji pa so bili odpovedani v Rogaški Slatini, Lescah, Mariboru, Dobrni in v Dravogradu.

S tečaji bomo nadaljevali v oktobru mesecu, zato naj jih članstvo pri združenju čimprej zahteva.

10% obvezna napitnina v modernih državah

Na zadnjem občnem zboru ljubljanske sekcije gostinskih nameščencev smo čuli, da je 10% obvezna napitnina uvedena v vseh modernih državah. K temu omenjamo, da se v angleških hotelih ne pripisuje 10% napitnina k računom, temveč je na prosto dano gostom, da napitnino sami razdele med osebe, ki jih streže. Tudi v Švici ni vpeljana obvezna napitnina za vse obrate temveč je to odvisno od samih podjetnikov, v kolikor je v sporazumu z osebom. Ker pa spadata angleška in švicarska država tudi med moderne države, zato mislimo, da je bila trditve nekoliko neosnovana.

Taksne olajšave pri konverziji hipotekarnih dolgov

Na osnovi § 113 finančnega zakona za l. 1939-40 je ministrski svet na predlog finančnega ministra predpisal uredbo o taksnih olajšavah pri konverziji obstoječih denarnih dolgov. Uredba je objavljena v »Službenih novinah« od 29. aprila t. l. in določa v glavnem naslednje:

Za vse listine o hipotekarnih posojilih (razen menic), s katerimi se glede dokumentiranega denarnega dolga pri istem upniku spremeni le višina obrestne mere ali izplačilni rok ali se kapitalizirajo neplačane obresti, se plača (do zneska prvotnega dolga) samo stalna taksa 20 din, če je bila za dotični pravni posel že prej plačana z zakonom predpisana taksa.

Če se sprememba izvrši na podlagi sodne poravnave, se za to poravnanje ne plača 1 odstotna taksa iz tar. št. 8 odnosno 22. zakona o sodnih taksah, temveč samo ustrezajoča taksa na zapisnih in gornja taksa 20 din. Gornje odredbe veljajo tudi za primere, kadar denarni zavodi, ki so pooblaščenici za izdajanje zastavnice (zastavnih listkov) izdajo zastavnice z nižjo obrestno mero zaradi konverzije hipotekarnih posojil.

Če se v omenjenih listinah o hipotekarnih posojilih poveča znesek prvotnega dolga (zaradi kapitaliziranja neplačanih obrestí), potem se take listine glede viška smatrajo kot listine o novem pravnem poslu in se na ta višek plača redna taksa in sicer tako za pravni posel, kakor tudi za eventualni vpis v javne knjige.

Denarni zavodi morajo o izvršenih konverzijah voditi posebne zabeleške (žurnale) z vsemi podatki o konverzijah, pri katerih so bile uporabljene gornje taksne olajšave. Finančna oblastva so pooblaščenca vršiti glede pravilnosti podatkov revizije pri denarnih zavodih. Ti morajo revizijskim organom dati na vpogled originalne listine. Za neredno ali nepravilno beleženje je določena kazen 50 do 5000 din, ne glede na posledice po taksnih predpisih. Denarni zavodi, ki vršijo konverzijo, jamčijo za vse neplačane takse za primer, če bi se kdo neupravičeno posluževal ugodnosti po tej uredbi.

Ali je 5 odnosno 10 litrska prodaja vina po vinogradnikih v dravski banovini dovoljena?

Pred kratkim so časopisi poročali, da lahko prodajajo vinogradniki še nadalje po 5 odnosno 10 litrov vina brez plačanja trošarine, sklicujoč se pri tem na razzodbo drž. sveta.

Ta razzodba pa se ne nanaša na dravsko banovino, ker se v naši banovini pobira banovinska trošarina po pravilniku, ki ga je izdal finančni minister na podlagi zakonskega pooblastila v § 23. finančnega zakona za proračunsko leto 1937-38. Po tem pravilniku, ki je za pobiranje banovinske trošarine v dravski banovini edini merodajen in veljaven je vinogradnik oproščen banovinske trošarine le glede onega vina, ki ga potroši za domačo potrebo. Za vse vino, ki ga vinogradnik proda ali odstopi za protiuslugo denarne vrednosti pa se mora plačati banovinska trošarina — in sicer jo plača vinogradnik sam, ko proda katerokoli količino vina do 50 litrov osebni, ki ni točilec na debelo ali na drobno, ali če vino ni namenjeno v kraj s trošarinsko postajo. V vseh drugih primerih pa plača trošarino kupec; dolžnost vinogradnika pa je, da pred prevozom vina prodajo prijavi, da sprejme prevoznico. Toliko v znanje in pažnjo.

Spremembe v vrhovnem vodstvu naše finančne stroke

Za pomočnika finančnega ministra je bil postavljen dosedanji načelnik davčnega oddelka g. dr. Anton Sladovič, poznani strokovnjak v finančnem pravu, ki je izdal o davkih posebno knjigo. Za drugega pomočnika finančnega ministra pa je imenovan g. dr. Milan Horvacki. Za načelnika carinskega oddelka pa je postavljen Slovenec g. Martin Pavlič.

ZANIMIVA BROŠURA pod naslovom „OSNOVNI POJMI GOSTINSKE STREŽBE“

spisal g. Mato Karba, restavrater, izide v naši založbi dne 20. maja t. l. Brošura je zelo poljudno pisana ter jo krasi 22 slik, ki ponazorujejo besedilo in ki jih je narisal poznani grafik g. Trpin. Brošura je namenjena našim gostilničarskim gospodinjam, hčeram in vsemu strežnemu osebju. Zato ne sme biti niti ene gostilne v Sloveniji, ki bi bila brez te za vsako v gostinskem obratu delujočo osebo prepotrebne knjižice. — Stane kom. 6.- din, s poštnino 1.- din več.

Prenos sedeža davčne uprave v Prevaljah

Sedež davčne uprave za dravograjski srez se prenese s 1. julijem t. l. v Dravograd.

Kuharji in »kuharski problem«

Kuharji so ustanovili poseben odsek v Zvezi gostinskih nameščencev, ki dela na tem, da se smatra kuharska stroka kot samostojen obrt. Po njegovem predlogu lahko postane kuhar samo ona oseba, ki se je najmanj 3 leta učila kuhanja v gostinski industriji pod vodstvom strokovno kvalificiranega kuharja. Nadalje naj kuharski vajenec polaga pred strokovno komisijo pomočniški izpit in naj postane šef kuhinje samo oni kuhar, ki je z dobrim uspehom položil mojstrski izpit. Kakor se vidi popolnoma v duhu z našim stališčem.

Moderniziranje cest

Gradbeno ministrstvo je odredilo modernizacijo prvega odseka državne ceste Maribor — Ljubljana in sicer od Maribora do Frama, ki je dejansko tudi izmed vse proge najbolj v slabem stanju. Cesta bo betonirana in bo presekala mnoge ovinke. Vidimo, da je novi gradbeni minister posvetil posebno pažnjo cestnemu omrežju v Sloveniji, kar je bilo že skrajni čas. Potrebno pa bi bilo, da bi se čimprej modernizirala cesta od Ljubljane do Vrhnike, ki je za avtomobiliste skoraj neprehodna.

Kontinent za izvoz naših vin v Češko in Moravsko izčrpan

Iz Splita javljajo, da je kontinent od 20.000 hl vina, ki je bil odobren za leto 1939. za Češko in Moravsko popolnoma izčrpan. Naša delegacija bo na pregovorih z Nemčijo, ki se začne dne 20. t. m. v Kölnu zahtevala za protektorat Češke in Moravske kontinent v višini 40.000 hl naših vin.

V Beogradu so prenehali 3 hoteli

Pred kratkim so bili v Beogradu zatvorjeni 3 veliki hoteli. Hotel »Palace«, katerega je leta 1923. zgradil inž. Leon Talvy za 23.000.000 Din in ki je imel 125 sob z velikimi dvoranami, z restavracijo in z barom je prišel v last francoskega poslaništva. Glede prvotnega lastnika tega hotela, ki je žrtvoval vse svoje premoženje pripominjamo, da je vse izgubil in da se je končno preselil v Palestino, kjer je tudi umrl. Hotel je l. 1933. prevzela Drž. hipotekarna banka, ki ga je dajala v zakup.

Hotel »Excelsior« svoječasno najbolj moderno urejen hotel in bivališče poslanikov, ministrov, senatorjev in poslancev je doživel radi prilik, v katerih se nahaja hotelska industrija metamorfozo. Hotel »Excelsior« se spremeni namreč v sanatorij in bo namesto turistov in poslovnih ljudi sprejemal pod

okrilje goste s polomljenimi kostmi in drugimi poškodbami.

Tudi hotel »Moskva« najbolj poznani in največji predvojni hotel v Beogradu se je s 15. majem zaprl. Poštna hranilnica, ki je lastnica tega hotela se je odločila, da bo investirala za popolno preustrojitev 12.000.000 Din da bo vsaj tako se govori, najbolj reprezentativni hotel na Balkanu. Mesečna najemnina tega hotela je znašala ca. 100.000 Din.

Mesto teh treh pa je zrastle nasproti »Moskve« na mestu stare poznane restavracije »Balkan« veličasten hotel z istim imenom, ki je last Srbske akademije znanosti. Ta hotel vodi dolgotletni restavrater istotako poznane restavracije »London«.

Raznoterosti

Kdaj je odpis zemljarine zaradi elementarne škode mogoč? Odpis zemljarine zaradi elementarne škode je mogoč tedaj, če se letina zemljišča poškoduje za več kot eno četrtino. Odpis zemljarine se ravna po velikosti škode, ki jo je napravil ogenj, voda, toča, poljske miši, rastlinske uši ali kobilice. Zadržuje, da so posamezne parcele poškodovane. Če pa je škoda nastala po drugih dogodkih, kakor so n. pr. suša, mraz, vihar itd. se pa upošteva le tedaj, če so prizadete cele pokrajine, torej cela vrsta parcel.

Prošnje za odpis brez kolkovanja je predlagati pristojni katastrski upravi v roku 8 dni, ko se je škoda opazila. Skodo ugotovi na mestu samem komisija sestavljena iz uradnikov katastrske uprave in 2 članov občine.

Višek užitka pri kosilu

ni znabiti kaka posebno rafinirano pripravljena jed, ampak občutek, kadar vstanete od mize. Zgodi se, da od z vsemi mogočimi slasticami obložene mize vstanete vendar nezadovoljni. Zelodec Vam stavka, in prebavni aparat Vam narekuje, da nekaj ni v redu. — Tu morate napraviti zopet red! Dobro sredstvo za dosego je naravna Rogaška slatina. — Pijte pred in po kosilu po en kozarec in po možnosti tudi zjutraj na tešče, pa bo Vaša prebava kmalu zopet v redu. Lahko bodete zopet brez skrbi jedli kar Vam tekne.

Pri mizi naj torej nikdar ne manjka Rogaška slatina!

Rogaška Slatina

Pobiranje upravnih taks v Mariboru in Celju. Lansko leto je bila izdana uredba o upravnih taksah, ki je bila za gostinske obrate v toliko važna, ker je določila takse za policijski nadzor pri prireditvah, ki se vrše v naših obratih. Te takse so se smele po uredbi pobirati le v obratih, ki poslujejo na sedežih banskih uprav. Sedaj pa je izdal predsednik ministrskega sveta odlok III. br. 12.193 z dne 24. aprila 1939., s

Eno mesto v hotelu v Nemčiji

se lahko zasede po gostilničarski hčerki v svrhu priučitve nemškega jezika. Prosta hrana in stanovanje. — Prijave sprejema zvezna pisarna. — Vlogi je priključiti tudi 10 znamk à 1.50 din.

katerim se odreja, plačevanje upravnih taks, predvidenih v gori navedeni uredbi tudi na področjih predstojništev mestnih policij v Mariboru, Celju, Vel. Kikindi, Vršču, Petrogradu, Beli cerkvi, Horgošu, Senti, Subotici, Stari Kaniži, Somboru, Sibeniku, Dubrovniku in Bitolju.

Izvoz vina in cena špirta. Kakor povdarjajo strokovnjaki, ni izvoz vina pri nas samo v zastoju, temveč celo v opadanju, kar prinaša naravno velikanško škodo vinogradništvu. Eno izmed najvažnejših vprašanj je vprašanje preskrbe izvoznikov vina s špiritom. Glavni pogoj za izvoz vina je ta, da mora imeti vino večjo gradacijo, kar pa se doseže samo z mešanjem špirta. Sicer je mešanje vina s špiritom za notranji konzum prepovedano, za izvoz pa je po obstoječih mednarodnih predpisih dovoljeno. Glavna ovira za izvoz vina pa leži v tem, ker je špirit v državi dražji od našega izvoženega špirta, ki se prodaja sedaj po nižji ceni na inozemskem trgu. Tako stane nas špirit franco Split 6.35 din liter, dočim stane naš špirit, če se ga kupi na Reki ali v Trstu 4.80 din liter. Kakor se vidi, morajo naši izvozniki vina, kupovati špirit v državi za preko 32% dražje, kakor če kupijo naš špirit na italijanskem trgu. To izhaja iz tega, ker uživa izvoz špirta gotove povlastice, kar znaša pri vagonu cca 40.000 din. V poštev prihaja na leto cca 30 vagonov špirta, katerega bi finančno ministrstvo lahko dalo po nižji ceni našim eksporterjem na razpolago seveda pod jamstvom, da se ne bo vršilo z njim tihotapstvo.

Ali morajo voditi prodajalci špirta register? Na stavljen vprašanje odgovarjamo, da morajo po odločbi ministra za finance z dne 15. julija 1936 voditi vsi prodajalci špirta (tudi lekarniško-drogerijske in parfumerijske obratovnice) mimo drugega, knjigo vnosa in iznosa špirta, iz katerega je mogoče vsak čas razvideti prejeti in oddani špirit in izvor nabavljenega špirta. Vsak vnos in iznos mora biti izpričan s priznanico o plačani državni trošarini ali z računom, ki ga je potrdil kontrolni organ. Ta register nima tedaj nikake veze z registrom vina in žganja, ki je bil leta 1932. ukinjen.

Gostinska razstava v Monakovem. V prvih dneh maja je bila otvorjena v Monakovem pod okriljem Zavoda za nemško kulturno in gospodarsko propagando, velika gostinska razstava, ki jo je otvoril državni tajnik g. Herman Esser. V raznih nagovorih se je stalno povdarjalo, da je gostinstvo posetnica (vizitkarta) Nemčije. Kakor se vidi, polaga nemška država silno mnogo na razvoj gostinske obrti ter jo vsestransko podpira.

Potrošnja sladosoka v Nemčiji. V Nemčiji so pridelali in popili v letu 1926. sladosoka 2 in pol milijona litrov. Leta 1937. so ga napravili že 75 milijonov litrov, tako da pride že skoraj povprečno 1 liter na prebivalca. Z izdelovanjem sladosoka se bavi že 2250 podjetij, ne upoštevajoč one količine, ki se jo napravi doma. Potrošnja te tekoče hrane raste v Nemčiji stalno in bi jo bilo treba vpeljati tudi pri nas, ko pri-

delamo vendar izredno mnogo sadja in grozdja, kar bi prišlo našemu kmetijstvu silno v prid.

Oranža reši zobe

Na kongresu parandenteze v Pragi so govorili tudi o pomenu polnovredne hrane za obrambo zob. Zobovje civiliziranega človeštva je danes manj vredno, ker hrana že skozi več rodov ni primerna in je zobovje zato premalo trenirano. Pravilna hrana se sestoji iz živil, ki nas po svoji trdoti silijo k temeljitem zvečenju in pa iz živil, ki nadomestijo vitamine oz. krijejo njih pomanjkanje. Vitaminov nam zmanjka zlasti pozimi, ko nimamo zadostne zelenjave, dalje v času nosečnosti in po mrzličastih infekcijskih boleznih, ko organizem rezerve vitaminov hitro porabi. Pomanjkanje vitaminov se pa ne ugotavlja samo v krvi in v urinu, temveč tudi v koži. In tu ima zelenjava, sadje itd. odločilno vlogo. Solskim otrokom, ki so imeli bolno zobno meso so dajali vsak dan oranžni sok in se je število obolenj polagoma znižalo od 75 na 13%. Vse podobno je dobro samo sveže mora biti: cvetača, ohrovt, zelje, oranže, citrone, šipkove jagode itd. tudi krompir. Tudi sadni sokovi morajo biti sveži, ker jim sicer ležanje hitro uniči njih vitaminsko vsebino. Nikakor ne vrzimo proč juhe v kateri se je zelenjava ali sočivje kuhalo; saj vsebuje ravno ta juha največ vitaminov.

Pisali smo že, da je zelo dobro, če si enkrat ali dvakrat na teden drgnemo zobe in zobno meso s citrono, da torej na zobno meso direktno vplivamo. Zobno meso se s tem utrdi in nastopi proti zobnemu kamnu, ki je glavni povzročitelj izpadanja zob. (»Zdravje«)

Iz organizacij

Poročila občnih zborov priobčujemo po vrstnem redu in po razpoložljivosti prostora.

Združenje na Jesenicah. Pod predsedstvom g. Malešiča Božidarja se je vršil dne 7. marca t. l. v kolodvorski restavraciji na Jesenicah ob navzočnosti zastopnika zveze, redni občni zbor. Uvodoma se je g. predsednik spomnil umrlih tovarišev gg. Jožeta Jaklna in Jakoba Cerneta ter je članstvo počastilo njihov spomin s trikratnim »Slava«. Uprava je imela 3 seje in nekaj članskih sestankov. Združenje šteje 95 članov, dočim je bila pisarna silno zaposlena, kajti delovodni protokol izkazuje 1134 dopisov. Združenje je posvetilo posebno pozornost davčnemu vprašanju, pobijanju šušmarstva in pa borbi proti podeljevanju gostilniških koncesij. Dohodki izkazujejo z ostankom iz leta 1937. 20.705 din, izdatki pa 10.343 din. Nato je podal zvezni odposlanec svoje poročilo. Proračun za leto 1939. izkazuje 7.470 din pri dohodkih in istotoliko pri izdatkih. Letošnje leto so se vršile tudi volitve ter je bila edina lista z vzklikom sprejeta v sledeči sestavi: za predsednika g. Malešič Božidar, za člane upravnega odbora pa gg. Mesar, Baloh, Le-

Pivovarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborno

PIVO NAJBOLJŠE KVALITETE

IVAN ROZINA

Velika izbira kemičnih in oljnatih barv, šolskih, študijskih in umetniških barv — Firneži, laki, steklarski in mizarški klej, šelak, špirit denat., lužila »Arti«, tušl., pasteje ter sploh vse slikarske in pleskarske potrebe — Velika zaloga vseh vrst vedno svežega mavca — Najnižje cene in najboljša postrežba

LJUBLJANA

trgovina barv in lakov (preje »Orient«) Prodajalna Tyrševa (Dunajska) c. 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek - Tel. 39-25

gat, Peklar, Zore, Zerjav, Janša, Ocepek, Bruna, Zavrl, Mulej. Za namestnike pa gg. Stefelin, Kobal, Rabič. V nadzorni odbor gg. Paar, Markež, Zvab. Namestnikom gg. Mencinger, Erman Marija in Poljšak Marija. Po končanih volitvah se je razvila precej živahna debata o perečih stanovskih zadevah, nakar je g. predsednik zaključil zborovanje.

Združenje Novo mesto. Dne 8. marca 1939 se je v prostorih hotela Windischer vršil pod predsedstvom g. Murna Gustava redni občni zbor, katerega se je udeležilo v zastopstvu upravne oblasti podnačelnik novomeškega sreza, v imenu Zbornice g. svetnik Windischer in v zastopstvu zveze zvezni odposlanec. V svojem predsedniškem poročilu v katerem se je spomnil umrlih tovarišev in tovarišic gg. Florjana Zorkota in Josipine Kastelčeve, je iznesel g. predsednik razna zavzemanja, ki jih je združenje tekom poslovnega leta podvezemalo. Osvrnil se je pri tem na neznočnost trošarinskih predpisov, veselčnih taks itd. Omenil je tudi, da je bila zadružna pisarna jako zaposlena in da je po g. Dularju Cirilu, ki je dolgo vrsto let marljivo in vestno vodil tajniške posle, stopil na njegovo mesto g. Lavrič Jože iz Kandije. G. tajnik je v svojem poročilu omenil, da šteje združenje 207 članov, da je imela uprava 7 sej in da so se vršili 4 sestanki. Dopisov je prispelo 426, tako da je imela pisarna stalno mnogo posla. G. blagajnik Kušljan je poročal, da so znašali dohodki 24.935.12 din, izdatki pa 19.742.25 din in da znaša celokupna imovina tedaj 34.147.87 din. Na predlog g. Matka Josipa, člana nadzornega odbora je bila upravi podeljena soglasno razrešnica. Proračun za leto 1939. izkazuje pri dohodkih 15.700 din in istotoliko pri izdatkih. Nato je pozdravil zbor. svetnik t. Windischer ter omenil ozko povezanost v delovanju med zvezno organizacijo in Zbornico TOI in naznačil nekatere misli, posebno glede povzdige tujkega prometa v ka-

terem Dolenjska ne po mali krivdi samih članov silno zaostaja. Po tem govoru je povzel besedo zvezni ravnatelj, katerega izvajanje je vzelo članstvo z zanimanjem na znanje. G. Matko se pritožuje zaradi trošarinskih predpisov in pa v pogledu leteče kontrole, ki nadzoruje gostilničarje, dočim šušmarstva ne zatira, kakor bi bilo to nujno potrebno. Na koncu se je sklenilo prirediti še kletarski tečaj, dočim so nekateri člani iznesli še razne pritožbe in želje, na katere so jim dajali navzoči zastopniki odgovore, odnosno jih vzeli na znanje, da jih dostavijo na pristojna mesta.

Združenje Dol. Lendava. Združenje Dol. Lendava je imelo 9. marca ob dobri udeležbi v prostorih g. predsednika Matije Horvata svoj redni občni zbor. Uvodoma je pozdravil predsednik navzoča odposlanca Zbornice g. Berliča Joška in zveznega ravnatelja. Ob tej priliki se je spomnil tudi umrlega zbor. svetnika g. Geza Vezerja, ki je toliko let z vso vnemo in z velikim razumevanjem ščitil gostilniške interese. G. predsednik je nato omenil delo zadružne uprave, posebno v kolikor se tiče pouka in davčnih vprašanj in pobijanja šušmarstva. Iz tajniškega poročila je posneti, da je sprejelo 207 spisov, dočim je bilo 5 upravnih sej. Iz blagajniškega poročila pa izhaja, da je združenje imelo 15.460 din 75 p dohodkov ter 14.318.55 din izdatkov. Upravnemu odboru se je podelila soglasno razrešnica. Proračun predvideva pri dohodkih 13.049.20 din pri izdatkih pa 12.990.50 din. Tudi proračun je bil soglasno sprejet. Pri volitvah, ki so se vršile javno, je bil ponovno soglasno izvoljen za predsednika g. Horvat Matija, za predsednika g. Slavič Matija, za člane uprave pa gg. Ferčak Franc, Kančal Josip, Kardoš Janez, Sapač Irma, Ferenček Stefan, Pal Ivan, Rituper Geza in Tivadar Stefan. Za namestnike gg. Borovič Stefan, Soš Ludvik, Deutsch Aladar, Gjørkeš Josip, Kelenc Janez, Ulen Karel. V nadzorni odbor pa gg. Bauer Samuel, Koren Jo-

„LIGNOLIT“

Najprikladnejša tla za hotele, restavracije, kavarne, dvorane, kuhinje, stopnišča, predsobe, kopalnice, pisarne i. t. d.

Brezplačne ponudbe, navodila „LIGNOLIT“ RADEČE PRI ZID. MOSTU

PRVOVRSTNE REFERENČE!

sip in Drvarič Stefan. Pri slučajnostih se je navzoči zbor. svetnik z lepimi besedami spomnil svojega umrlega tovariša g. Geza Vezerja ter predstavil novo imenovanega zbor. svetnika g. Vukan Ludvika. Navzoči so soglasno in z veseljem potrdili to imenovanje in želeli g. Vukanu obilnih uspehov v korist gostinstva. Po tem je podal zvezni ravnatelj poročilo, nakar se je razvila debata o raznih gostinskih zadevah.

Lepe zavese v naj-novejših vzorcih in po nizki ceni Vam nudi tvrdka

**Robert Goli
Ljubljana
Šelenburgova ul. 3**

Razglasi

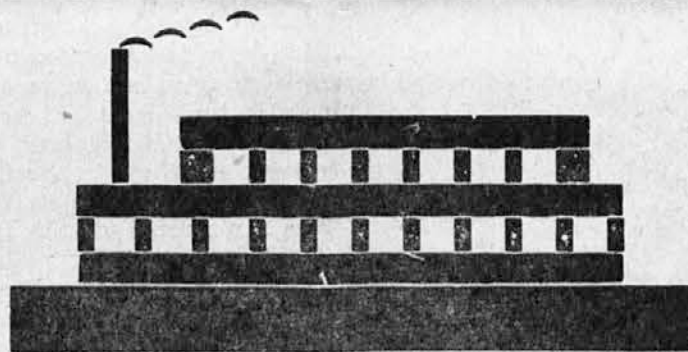
Sresko načelstvo v Slovenjgradu objavlja pod št. 2076-1 z dne 4. II. 1939 razglas, s katerim se prepoveduje zahanjanje v krčme do 10. XI. 1939 Grosu

Leopoldu, roj. 15. novembra 1911 na Tolstem vrhu in stanujočemu v Mislinju, srez Slovenjgradec.

Sresko načelstvo Maribor desni breg sporoča z dopisom št. 6.854-1 z dne 23. III. 1939., da je okrajno sodišče v Mariboru prepovedalo g. Beg Alojzu, roj. 6. X. 1912 v Rog. Slatini in stanujočemu v Zg. Hočah, zahajati v gostilne do 12. III. 1940.

Konzerve tudi poleti ne izgube vitaminov, Svedski učenjak in zdravnik dr. Gilbrandt Lund je na podlagi vsestranske preiskave ugotovil, da se dobro konzervirana zelenjava, sadje in ostala jedila lahko vzdrže leta in leta sveže v konzervah. Dr. Lund je pokazal konzerve, ki so bile 4 leta stare in katere so le deloma izgubile vitamin C.

Klasifikacija hotelov v Berlinu pred 155. leti. Do leta 1730. so tuji odsedali v Berlinu v raznih gostiščih, ki so morali za prenočevanje tujcev imeti posebno dovoljenje, kajti prvi hotel v Berlinu je bil še-le tega leta otvorjen in je nosil naslov »K belgijskemu kralju«. Od leta 1784. pa so bili berlinski hoteli klasificirani v razrede in sicer je bilo v prvem razredu 9, v drugem 13 hotelov, dočim so bili v tretji razred uvrščeni vsi ostali manjši gostinski obrati.

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu „HERKULES“, „PORTER“ in „BOCK“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom

Z odličnim spoštovanjem

Delniška pivovarna „UNION“

Ljubljana, Laško in Maribor